

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
UNIVERSITY *of the* PELOPONNESE

Στρατηγικό Σχέδιο Τμήματος Επιστήμης Διατροφής & Διαιτολογίας 2023-2027

Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Εισαγωγή

Το παρόν Σχέδιο υλοποιείται με βάση τις κατευθύνσεις του Νόμου 4957/2022, στο πλαίσιο της πράξης «Μονάδα Στρατηγικού Σχεδιασμού Πανεπιστημίου Πελοποννήσου» η οποία έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού, Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση 2014-2020» με κωδικό MIS 5184856. Το Σχέδιο περιλαμβάνει αναλυτικά τις εξής διαστάσεις:

1. Αποτύπωση των βασικών στοιχείων του Τμήματος
2. Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε κεντρικούς πυλώνες, όπως είναι η εκπαίδευση, η έρευνα, οι υποδομές και οι υπηρεσίες
3. Χαρτογράφηση των δυνατών και αδύναμων σημείων του Τμήματος σε συνδυασμό με το ευρύτερο περιβάλλον,
4. Αποτύπωση των στρατηγικών στόχων του Τμήματος

1. Παρουσίαση Τμήματος

Το Τμήμα Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας (ΤΕΔΔ) ιδρύθηκε στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου το Μάιο 2019 (άρθρο 46, παρ. 1-στ) του ν. 4610/2019, ΦΕΚ Α' 70/07.05.2019). Το Τμήμα εντάσσεται στη Σχολή Επιστημών Υγείας του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου και εδρεύει στην Καλαμάτα (Αντικάλαμος). Αποτελεί το μοναδικό Πανεπιστημιακό Τμήμα σε δύο διοικητικές περιφέρειες, Πελοπόννησο και Δυτική Ελλάδα, που θεραπεύει τα αντικείμενα της «Διατροφής» και της «Διαιτολογίας». Το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών του τμήματος εγκρίθηκε τον Αύγουστο του 2019 από τη Σύγκλητο του Πανεπιστημίου (Απόφαση 8 /22.08.2019, Συνεδρίαση 156) και το τμήμα δέχτηκε φοιτητές για πρώτη φορά το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020.

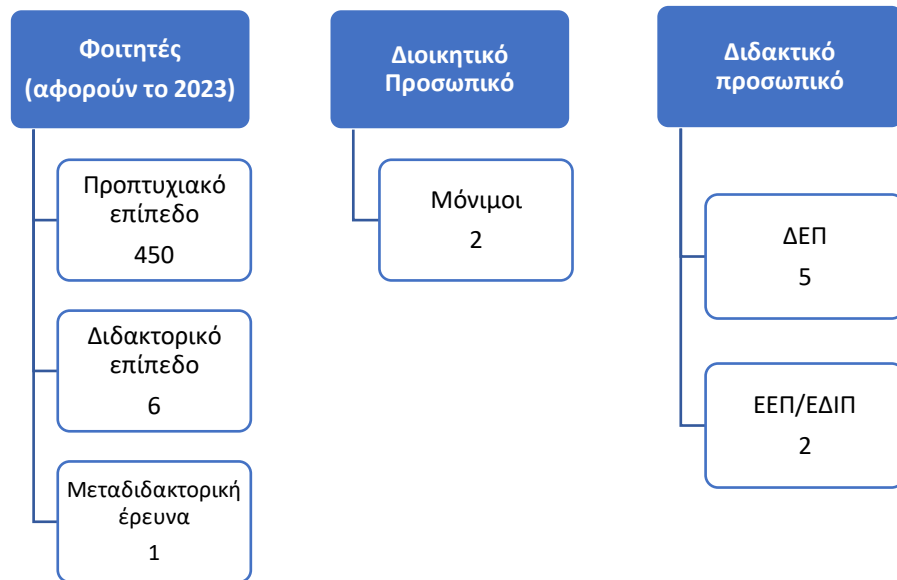
Η ίδρυση του Τμήματος αντανακλά τα σύγχρονα δεδομένα και τις ανάγκες της Ελληνικής κοινωνίας σε σχέση με το επάγγελμα του/της διαιτολόγου-διατροφολόγου, καθώς η αντίληψη και στάση ως προς τη σημασία της διατροφής καθώς και του ρόλου του/της διαιτολόγου, έχει επαναπροσδιοριστεί και αναβαθμιστεί. Αποστολή του Τμήματος είναι η καλλιέργεια και η προαγωγή της Επιστήμης της Διαιτολογίας-Διατροφής και η κατάρτιση επιστημόνων που θα την εφαρμόζουν, με στόχο τη βελτίωση των διατροφικών συνηθειών και της διατροφικής κατάστασης τόσο μεμονωμένων ατόμων όσο και ομάδων του πληθυσμού, υγιών ή ασθενών, σε όλο το εύρος των ηλικιών και στις διαστάσεις τόσο της πρόληψης όσο και της θεραπείας. Ο ανωτέρω τομέας σπουδών είναι διεπιστημονικός και εντάσσεται στην ευρύτερη γνωστική περιοχή των Επιστημών Υγείας (0915 - "Therapy and Rehabilitation"), όπως αυτό προσδιορίζεται στην ταξινόμηση ISCED-F 2013 της UNESCO).

Στο Τμήμα Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας υπηρετούν 4 μέλη ΔΕΠ (1 Καθηγητής και 3 Επίκουροι Καθηγητές) και 2 μέλη διδακτικού προσωπικού (1 ΕΕΠ και 1 ΕΔΙΠ). Επισημαίνεται ότι 1 μέλος ΔΕΠ έχει εκλεγεί και βρίσκεται σε διαδικασία διορισμού ενώ άλλα 2 μέλη ΔΕΠ βρίσκονται στη διαδικασία εκλογής. Στο Τμήμα υπηρετούν επίσης 2 μόνιμα μέλη Διοικητικού προσωπικού ανώτατης εκπαίδευσης.

Οι εκπαιδευτικές ανάγκες του Τμήματος εξυπηρετούνται επίσης από μέλη ΔΕΠ συνεργαζόμενων Τμημάτων, καθώς και από νέους/νέες επιστήμονες με

το καθεστώς εντεταλμένων διδασκόντων και/ή Ακαδημαϊκής εμπειρίας. Στον Πίνακα 1 αποτυπώνονται οι διάφορες κατηγορίες της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας.

Πίνακας 1 : Κατηγορίες της ακαδημαϊκής κοινότητας του Τμήματος Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας

Κύρια αποστολή του Τμήματος είναι να καταρτίσει κατάλληλα τους/τις φοιτητές/τριες στα γνωστικά αντικείμενα της Διατροφής και της Διαιτολογίας μέσω της διδασκαλίας και της ερευνητικής δράσης και να διαμορφώσει υπεύθυνους πολίτες που θα σέβονται τη διαφορετικότητα και θα αντιμετωπίζουν με ευαισθησία τις κοινωνικές ανάγκες. Η ένταξη της πρακτικής άσκησης στο πρόγραμμα σπουδών εφοδιάζει τους/τις φοιτητές/τριες με την απαραίτητη γνώση και τις αναγκαίες δεξιότητες για την υποστήριξη της επιστημονικής και επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας. Παράλληλα με την εκπαίδευση των φοιτητών/τριών, το ΤΕΔΔ αποσκοπεί στην προώθηση της έρευνας και των διεθνών συνεργασιών σε τομείς που αφορούν στη Διατροφή και Διαιτολογία.

Η ειδίκευση των αποφοίτων σε ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της Επιστήμης της Διατροφής και Διαιτολογίας, (διατροφικές ανάγκες ατόμων ή ομάδων του πληθυσμού, κλινική διαιτολογία, διατροφή στα στάδια της ζωής του ανθρώπου, διατροφή στην άσκηση και στον πρωταθλητισμό, ο ρόλος των λειτουργικών τροφίμων στη διατροφή, βιώσιμη διατροφή, διατροφή και δημόσια υγεία, διατροφική αγωγή και προαγωγή υγείας, διατροφική συμπεριφορά, μοριακή διατροφή, ψυχολογία της διατροφής και έρευνα στη διαιτολογία) στοχεύει στον επιστημονικό και επαγγελματικό προσανατολισμό των φοιτητών και στην προώθηση ανάπτυξης της έρευνας. Ως εκ τούτου, οι απόφοιτοι θα είναι ικανοί να δραστηριοποιηθούν επαγγελματικά στον ευρύτερο δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, και να εργαστούν σε κλινικό (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλινικές, κέντρα αποκατάστασης, ιδρύματα ιατρικής περίθαλψης) ή μη κλινικό περιβάλλον (ιδιωτικά ιατρεία, διαιτολογικά γραφεία, φορείς παροχής ιατρικών και παραϊατρικών υπηρεσιών, αθλητικούς συλλόγους) καθώς και στη βιομηχανία (τροφίμων, φαρμάκων, συμπληρωμάτων διατροφής) και στην κοινότητα (παιδικοί σταθμοί, νηπιαγωγεία, σχολεία, δήμοι, οίκοι ευγηρίας, γηροκομεία).

Βάσει της Ελληνικής Νομοθεσίας και των Αρχών Ακαδημαϊκής Προόδου και Κοινωνικής Ανάπτυξης, το όραμα και η αποστολή του Τμήματος συνοψίζονται σε τέσσερις άξονες:

- (Α) Εκπαιδευτικό Έργο,
- (Β) Ερευνητικό Έργο,
- (Γ) Εξωστρέφεια – Σύνδεση με την τοπική κοινωνία
- (Δ) Διεθνοποίηση

Σχετικά με το Εκπαιδευτικό Έργο, το Τμήμα επιδιώκει:

- συνεχή βελτίωση των εκπαιδευτικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένων της τακτικής ενημέρωσης των εκπαιδευτικών συγγραμμάτων και της ενίσχυσης των εργαστηριακών μαθημάτων
- αναθεώρηση του προγράμματος προπτυχιακών σπουδών σε τακτική βάση
- στήριξη των φοιτητών/τριών στην αναζήτηση ποιοτικών επαγγελματικών διεξόδων
- δημιουργία κουλτούρας γόνιμου διαλόγου και σεβασμού στη διαφορετικότητα
- σεβασμό και συμπαράσταση στις Ευαίσθητες Κοινωνικά Ομάδες

Σχετικά με το Ερευνητικό Έργο, το Τμήμα επιδιώκει:

- ενίσχυση της επιστημονικής έρευνας και της παραγωγής νέας γνώσης
- προώθηση των συνεργασιών με άλλα Τμήματα του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου, αλλά και Πανεπιστημιακά Τμήματα της Ελλάδας
- προώθηση συνεργασιών με φορείς του ευρύτερου ιδιωτικού (τοπικές επιχειρήσεις, εταιρείες, βιομηχανίες, συνεταιρισμούς, αθλητικούς συλλόγους) και δημόσιου φορέα (νοσοκομεία, δήμους, περιφέρειες) για την προώθηση της έρευνας και ανάπτυξης (πχ. βιομηχανικά διδακτορικά)
- ενίσχυση διεθνών συνεργασιών με Πανεπιστημιακά Τμήματα του εξωτερικού
- υποστήριξη των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών σε τοπικό, περιφερειακό, εθνικό και διεθνές επίπεδο με υποβολή ερευνητικών προτάσεων που προωθούν την έρευνα και ανάπτυξη

Σχετικά με την Εξωστρέφεια – Σύνδεση με την τοπική κοινωνία, το Τμήμα επιδιώκει:

- προβολή του επιστημονικού έργου του Τμήματος στην τοπική και διεθνή επιστημονική κοινότητα, μέσα από συνέδρια (εθνικά και διεθνή) και δημοσιεύσεις σε διεθνή έγκριτα επιστημονικά περιοδικά.
- υποβολή χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προτάσεων σε εθνικό και διεθνές επίπεδο, που στοχεύουν τόσο στην εξωστρέφεια και στις ερευνητικές συνεργασίες, όσο και στην προώθηση της ανάπτυξης.
- προωθώντας συνεργασίες με φορείς του ευρύτερου δημοσίου και ιδιωτικού φορέα με ουσιαστική συμβολή στην κοινωνική συνοχή.

Σχετικά με τη διεθνοποίηση, το Τμήμα επιδιώκει :

- ανάπτυξη διεθνών συνεργασιών που θα συμβάλει στη ενδυνάμωση της διεθνούς απήχησης και αναγνώρισής του
- ανάπτυξη διεθνούς κινητικότητας του εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού για επιμόρφωση και ανταλλαγή καλών πρακτικών εκπαίδευσης και διοίκησης
- ανάπτυξη διεθνούς κινητικότητας μέσω του προγράμματος Erasmus+

2. Παρουσίαση υφιστάμενης κατάστασης

➤ Εκπαίδευση

• Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας υλοποιεί ένα σύγχρονο και εναρμονισμένο προς το πρότυπο του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών που έχει διαμορφωθεί μετά από διαβούλευση με Διεθνείς και Εγχώριους Αναγνωρισμένους Φορείς. Συγκεκριμένα, το πρόγραμμα προπτυχιακών σπουδών εφοδιάζει τους αποφοίτους με τα απαραίτητα προσόντα (γνώσεις/δεξιότητες/ικανότητες, επιπέδου 6 σύμφωνα με το Εθνικό Πλαίσιο Προσόντων Ανώτατης Εκπαίδευσης: <http://proson.eorpep.gr/el/Qualifications/Details/1698>) και έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να καλύπτονται πλήρως οι προϋποθέσεις (περιεχόμενο μαθημάτων και είδος/ώρες Πρακτικής Ασκήσης), που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συλλόγων Διαιτολόγων (European Federation of Associations of Dietitians, EFAD) ως προς τα προσόντα που πρέπει να έχουν οι απόφοιτοι Τμημάτων Διαιτολογίας για να αναγνωρίζονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο και να μπορούν να απασχολούνται σε όλες τις χώρες της Ευρώπης. Αντίστοιχα, το ΠΠΣ καλύπτει τις προδιαγραφές των ικανοτήτων που έχει θέσει το Συμβούλιο Επαγγελματιών Υγείας & Φροντίδας του Ηνωμένου Βασιλείου (Health & Care Professions Council, HCPC) για το επάγγελμα του διαιτολόγου, αλλά και όλα τα πρότυπα για το πρόγραμμα σπουδών και τις μαθησιακές δραστηριότητες που περιγράφει η Αμερικανική Ακαδημία Διατροφής & Διαιτολογίας (Academy of Nutrition & Dietetics) ως προϋποθέσεις για την αναγνώριση Προγραμμάτων Σπουδών Διαιτολογίας της αλλοδαπής. Σύμφωνα με το «Ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων» (ECTS), το ΠΠΣ έχει διαμορφωθεί στα 240 ECTS με 30 ECTS/εξάμηνο σπουδών, των οποίων η κατανομή στα μαθήματα πραγματοποιήθηκε σύμφωνα με το φόρτο εργασίας των φοιτητών.

Το ΠΠΣ χαρακτηρίζεται από συνοχή και λειτουργικότητα. Έχει σχεδιαστεί κατά τρόπο που να ικανοποιεί και να καλύπτει τις τρέχουσες επιστημονικές

εξελίξεις στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύονται στο Τμήμα, όπως επίσης και τις συνεχώς εξελισσόμενες ανάγκες της κοινωνίας. Αναλυτικά, το ΠΠΣ στοχεύει στην προαγωγή των γνώσεων στα ευρύτερα γνωστικά αντικείμενα της Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας, ήτοι διατροφικές ανάγκες ατόμων ή ομάδων του πληθυσμού, κλινική διαιτολογία, διατροφή στα στάδια της ζωής του ανθρώπου, διατροφή στην άσκηση και στον πρωταθλητισμό, ο ρόλος των λειτουργικών τροφίμων στη διατροφή, βιώσιμη διατροφή, διατροφή και δημόσια υγεία, διατροφική αγωγή και προαγωγή υγείας, διατροφική συμπεριφορά, διατροφογενετική, ψυχολογία της διατροφής, και έρευνα στη διαιτολογία. Για το λόγο αυτό, αρκετά από τα μαθήματα του προγράμματος αναπτύσσονται και διαμορφώνονται έτσι ώστε να ικανοποιούν τις συγκεκριμένες ανάγκες γνώσεων και ικανοτήτων που απαιτεί ο ιδιωτικός και ο δημόσιος τομέας. Επιπλέον, το πρόγραμμα σπουδών, όπως έχει διαμορφωθεί, παρέχει τα απαραίτητα γνωστικά εφόδια σε όσους/όσες επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους παρακολουθώντας προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών ή συνεχίζοντας σε διδακτορικά προγράμματα σπουδών σε Τμήματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Σύμφωνα με τα πρότυπα διεθνών οργανισμών αλλά και τις επιστημονικές εξελίξεις στον τομέα της διατροφής, το ΠΠΣ προσφέρει:

- ❖ Υποχρεωτικά μαθήματα γενικών γνώσεων. Οι φοιτητές/τριες έρχονται αφενός σε επαφή με γενικές γνώσεις στα γνωστικά πεδία του Τμήματος (όπως Εισαγωγή στη Διατροφή του Ανθρώπου, Εισαγωγή στην Επιστήμη των Τροφίμων, Βασικές Αρχές Κλινικής Διατροφής) και αφετέρου στις επιστήμες που συμπορεύονται αυτών (όπως Παθοφυσιολογία, Βιοχημεία, Διατροφή και Μεταβολισμός, Φαρμακολογία, Μοριακή Βιολογία και Γενετική, Χημεία Τροφίμων, Μικροβιολογία Τροφίμων, Τοξικολογία Τροφίμων, Φυσικοχημεία Βιολογικών Συστημάτων). Οι γνώσεις αυτές αποτελούν τη βάση για αρκετές επιστήμες της σύγχρονης επιστήμης.
- ❖ Υποχρεωτικά μαθήματα γνώσεων υποδομής : Το ΠΠΣ έχει σχεδιαστεί ώστε να εφοδιάσει τους/τις φοιτητές/τριες με βασικές γνώσεις των επιστημών υγείας, ήτοι Φυσιολογία του Ανθρώπου, Παθοφυσιολογία, Βιολογία Κυττάρου, Γενική Μικροβιολογία, Οργανική Χημεία, Γενική και Ανόργανη Χημεία, Βιοχημεία, Βιοστατιστική, Πληροφορική, Ψυχολογία της Υγείας, Αγγλική Ορολογία.

- ❖ Υποχρεωτικά ή Επιλογής μαθήματα εξειδικευμένων γνώσεων. Οι φοιτητές/τριες αποκτούν εξειδικευμένες γνώσεις εμβαθύνοντας περισσότερο σε θέματα διατροφής και διατροφικής παρέμβασης, ήτοι Διατροφική Αξιολόγηση, Κλινική Διαιτολογία I και II, Τεχνητή Διατροφή, Παιδιατρική Διατροφή, Αθλητική Διατροφή, Διατροφή στα Στάδια της Ζωής, Διατροφική Αγωγή και Διατροφικές Συνήθειες, Διατροφή και Δημόσια Υγεία, Επιδημιολογία της Διατροφής, Διατροφική Συμβουλευτική, Μεθοδολογία Διατροφικής Έρευνας.
- ❖ Υποχρεωτικά μαθήματα ευρύτερων γνώσεων: Στόχος της ακαδημαϊκής και διδακτικής διαδικασίας, μεταξύ άλλων, είναι να προσφέρει στους μελλοντικούς επιστήμονες και ευρύτερες γνώσεις, οι οποίες βέβαια θα συνδυάζονται με τις επιστημονικές τους ανάγκες. Στην κατεύθυνση αυτή, το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών προσφέρει στους φοιτητές γνώσεις σε θέματα ευρύτερου ενδιαφέροντος (παιδαγωγικά, εκπαιδευτικά, αγγλική ορολογία, θέματα οργάνωσης και διαχείρισης, συμπεριφοράς, κ.λπ.).
- ❖ Πρακτική Άσκηση. Το Τμήμα επιδιώκοντας να συμβάλλει στην επαγγελματική κατάρτιση, εξειδίκευση και σταδιοδρομία των αποφοίτων συνεργάζεται στενά με το Γραφείο Πρακτικής Άσκησης του Πανεπιστημίου, προσφέροντας Πρακτική Άσκηση σε κλινικούς (π.χ. Νοσοκομεία) αλλά και σε μη-κλινικούς χώρους (βιομηχανίες τροφίμων, επιχειρήσεις μαζικής εστίασης, σχολεία και παιδικούς σταθμούς, γηροκομεία, διαιτολογικά γραφεία) ώστε να διασφαλίζεται η σύνδεση της θεωρίας με την πράξη.
- ❖ Πτυχιακή Εργασία. Το Τμήμα ενισχύει τη γνώση και τις δεξιότητες των τελειόφοιτων με τη διεξαγωγή της υποχρεωτικής Πτυχιακής Εργασίας. Μέσα από το πρίσμα της βιβλιογραφικής αναζήτησης και της γόνιμης έρευνας με τη χρήση κλινικών εργαλείων και εργαστηριακών τεχνικών, ενθαρρύνονται οι φοιτητές/τριες να αναζητήσουν το ενδιαφέρον και τις δυνατότητές τους στο πεδίο της έρευνας σε γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το Τμήμα και να συνεχίσουν τις σπουδές σε μεταπτυχιακά και διδακτορικά προγράμματα σπουδών σε Τμήματα της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

- **Πρόγραμμα Διδακτορικών Σπουδών (ΠΔΣ)**

Το ΤΕΔΔ προσφέρει τη δυνατότητα εκπόνησης διδακτορικής και μεταδιδακτορικής έρευνας από το Ακαδ. έτος 2021-2022. Κατά το ακαδ. έτος 2023-24, το ΠΔΣ του Τμήματος αριθμεί 6 εγγεγραμμένους διδακτορικούς φοιτητές/τριες (εν ενεργεία υποψήφιους/ες διδάκτορες) και 1 υποψήφια

μεταδιδασκτορική φοιτήτρια σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία είναι σε αντιστοιχία με τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ του Τμήματος. Η ελκυστικότητα του Τμήματος είναι σταθερά ικανοποιητική δεδομένου ότι κάθε έτος (2019 και μετά) καλύπτονται όλες οι θέσεις εισακτέων ενώ αυξάνονται σημαντικά οι εισροές φοιτητών μέσω μετεγγραφών από άλλα Ιδρύματα. Σύμφωνα με τον Πίνακα 2, παρατηρείται συγκράτηση του φοιτητικού πληθυσμού που εισάγεται στο Τμήμα με υψηλό ποσοστό ενεργών προπτυχιακών φοιτητών.

Πίνακας 2 : Αριθμός εισακτέων και ενεργών φοιτητών στο Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας ανά ακαδημαϊκό έτος, από το έτος ίδρυσής του.

Ακαδ. έτος	Αριθμός εισακτέων (Πανελλήνιες εξετάσεις, ειδικές κατηγορίες, κατατακτήριες εξετάσεις)	Αριθμός μετεγγραφών	Ενεργή φοίτηση
2019-20	129	33 (εκροές) 3 (εισροές)	89
2020-21	141	23 (εκροές) 14 (εισροές)	118
2021-22	180	20 (εκροές) 20 (εισροές)	158
2022-23	146	37 (εκροές) 16 (εισροές)	127

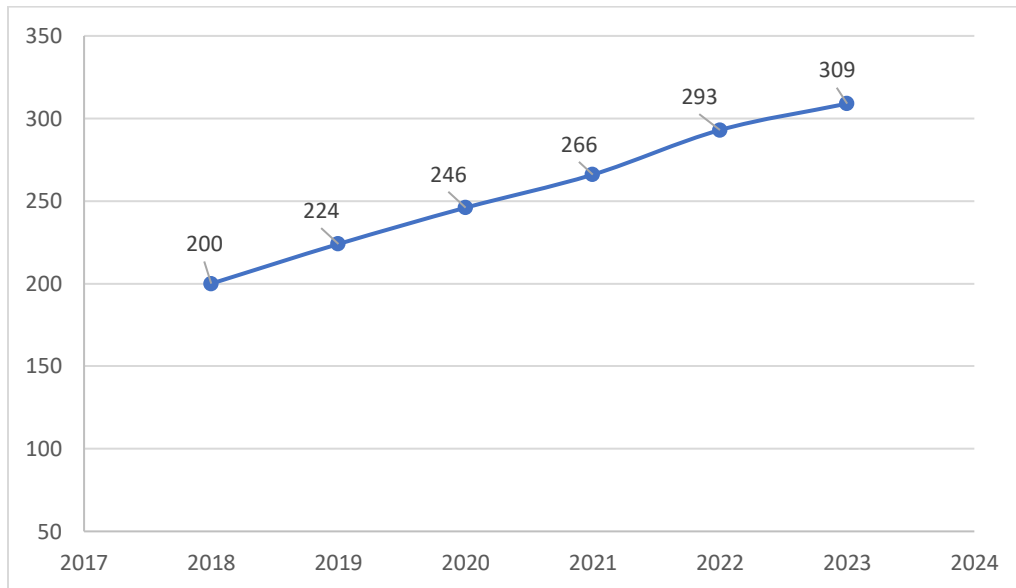
Αξίζει να σημειωθεί ότι στον παραπάνω αριθμό εισακτέων περιλαμβάνονται και φοιτητές που έχουν επιτύχει στις κατατακτήριες εξετάσεις του ΤΕΔΔ, ήτοι 5 άτομα στις εξετάσεις του ακαδ. έτους 2020-2021, 7 άτομα στις εξετάσεις του ακαδ. έτους 2021-2022 και 5 άτομα στις εξετάσεις του ακαδ. έτους 2022-2023.

➤ Έρευνα

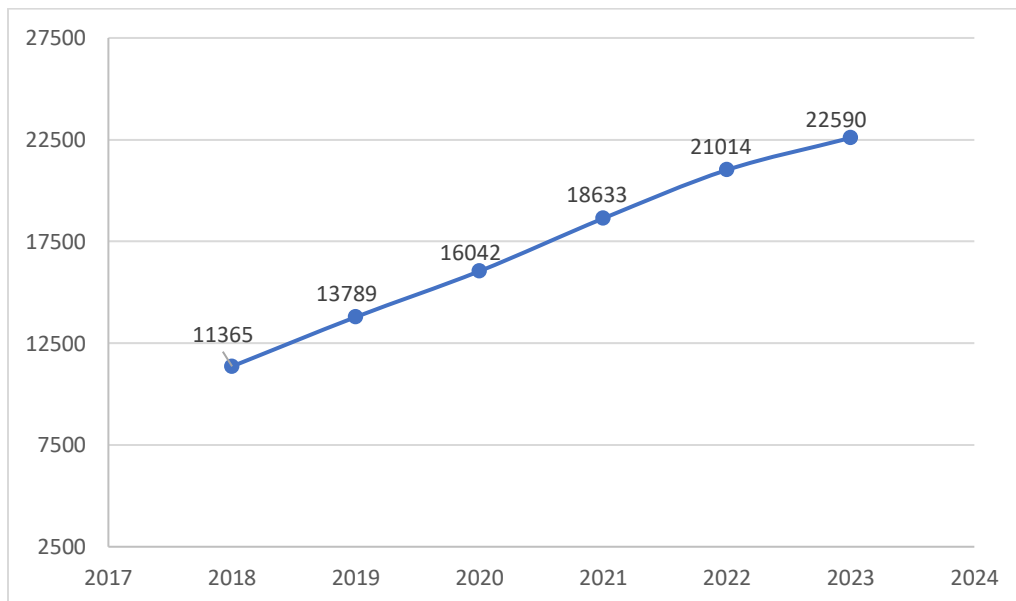
Κύριος σκοπός, άμεσα συνδεδεμένος με το προπτυχιακό πρόγραμμα σπουδών, είναι η διενέργεια επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου, η προώθηση ερευνητικών συνεργασιών και η αξιοποίηση και διάχυση των αποτελεσμάτων της έρευνας που παράγεται από τα μέλη του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ, ερευνητικό προσωπικό και φοιτητές) προς όφελος της επιστήμης αλλά και της κοινωνίας.

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος συμμετέχουν συνολικά σύμφωνα με το Google Scholar, σε 309 εργασίες, εκ των οποίων οι 120 αφορούν την τελευταία πενταετία, με συνολικό αριθμό αναφορών 22950, εκ των οποίων οι 13682

αφορούν την τελευταία πενταετία, όπως φαίνεται στα σχήματα 1 και 2 που ακολουθούν.

Σχήμα 1 : Αριθμός εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (σωρευτικά)

Σχήμα 2 : Αριθμός αναφορών (σωρευτικά)

➤ Υποδομές και Υπηρεσίες

Το τμήμα στεγάζεται σε σύγχρονες κτηριακές υποδομές μέσα σε μία συνολική έκταση 18000 τ.μ. του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου στον Αντικάλαμο Καλαμάτας. Η διάθεση και η κατανομή των χώρων καθορίζεται από την Πρυτανεία. Για την ανάπτυξη του ερευνητικού και διδακτικού έργου του ΠΠΣ διατίθενται:

- Αίθουσες διδασκαλίας και Αμφιθέατρα:
 - ✓ δύο (2) αίθουσες διδασκαλίας αποκλειστικής χρήσης (2 x 130 τ.μ.) με δυναμικότητα 80 ατόμων καθεμία.
 - ✓ μία (1) αίθουσα διδασκαλίας κοινής χρήσης με το γειτνιαζόν Τμήμα Λογοθεραπείας (δυναμικότητας 74 ατόμων).
 - ✓ ένα (1) αμφιθέατρο κοινής χρήσης με το γειτνιαζόν Τμήμα Λογοθεραπείας.

Όλες οι αίθουσες διδασκαλίας και το αμφιθέατρο είναι επαρκώς εξοπλισμένα με επίπλωση, εποπτικά και τεχνολογικά μέσα. Επίσης, έχει ολοκληρωθεί και η εγκατάσταση συστημάτων θέρμανσης/ψύξης στις αίθουσες αποκλειστικής χρήσης του ΤΕΔΔ. Όλες οι αίθουσες και το αμφιθέατρο αερίζονται επαρκώς.

- Εργαστήρια διδασκαλίας και έρευνας:
 - ❖ «Εργαστήριο Κλινικής Διαιτολογίας» (65 τ.μ. δυναμικότητας 15 ατόμων), του οποίου ο εξοπλισμός περιλαμβάνει :
 - ✓ 3 αναστημόμετρα,
 - ✓ 2 ζυγαριές ακριβείας,
 - ✓ 1 αναλυτής σύστασης σώματος Tanita MC780 MA,
 - ✓ 1 αναλυτής σύστασης σώματος BodyStat 1500,
 - ✓ 4 Δερματοπτυχόμετρα SkinFold
 - ✓ 40 επιταχυντές
 - ❖ «Εργαστήριο Φυσιολογίας-Εργοφυσιολογίας» (μία (1) εργαστηριακή αίθουσα συνολικής έκτασης 130 τ.μ., δυναμικότητας 25 ατόμων), του οποίου ο εξοπλισμός περιλαμβάνει :
 - ✓ Ολοκληρωμένο σύστημα έμμεσης θερμοδομετρίας και εργοσπιρομετρίας με κυλιόμενο τάπητα
 - Δαπεδοεργόμετρο h/p/cosmos mercury
 - Εργοσπιρόμετρο Cosmed Quark RMR – μονάδα έμμεσης θερμοδομετρίας και εργοσπιρομετρίας
 - Ενσύρματος ηλεκτροκαρδιογράφος COSMED Quark C12x
 - ✓ 1 καρδιογράφο τρικάναλο 12 απαγωγών Contec 300 G

- ✓ 7 σφυγμομανόμετρα
- ✓ 7 στηθοσκόπια
- ✓ 1 φυγόκεντρος μικροαιματοκρίτη
- ✓ 1 εξεταστικό κρεβάτι
- ✓ 1 χειροδυναμόμετρο
- ✓ 2 μετρητές Accutrend plus της Roche
- ✓ 4 συστήματα παρακολούθησης γλυκόζης αίματος της Lotus
- ❖ «Εργαστήριο Μικροσκοπίας» (μία (1) εργαστηριακή αίθουσα συνολικής έκτασης 130 τ.μ., δυναμικότητας 25 ατόμων), του οποίου ο εξοπλισμός περιλαμβάνει 27 μικροσκόπια.
- ❖ «Εργαστήριο Βιοχημείας» (μία (1) εργαστηριακή αίθουσα συνολικής έκτασης 130 τ.μ., δυναμικότητας 25 ατόμων) του οποίου ο εξοπλισμός μέχρι τώρα περιλαμβάνει:
 - 1 ph meter
 - 1 vortex σωληναρίων
 - 1 μαγνητικός θερμαινόμενος αναδευτήρας
 - 1 στήλη παραγωγής απιονισμένου νερού
 - 2 εργαστηριακοί ζυγοί
 - 4 μικροπιπέτες
 - Γυαλικά (ποτήρια ζέσεως, σιφώνια, κωνικές φιάλες, προχοϊδες κ.λπ)
- ❖ «Εργαστήριο Χημείας» (μία (1) εργαστηριακή αίθουσα συνολικής έκτασης 130 τ.μ. δυναμικότητας 25 ατόμων, υπό διαμόρφωση)
- ❖ Τρεις (3) αίθουσες εργαστηρίων του γειτνιαζόντος Τμήματος Επιστήμης και Τεχνολογίας Τροφίμων πλήρως εξοπλισμένες, τα οποία διατίθενται στο ΤΕΔΔ για την εκπόνηση εργαστηριακών ασκήσεων ορισμένων μαθημάτων (όπως Οργανικής Χημείας, Γενικής και Ανόργανης Χημείας, Χημείας Τροφίμων και Βιοχημείας, Γενικής Μικροβιολογίας, Μικροβιολογίας Τροφίμων), καθώς και για ερευνητικούς σκοπούς.
- ❖ Ένα (1) εργαστήριο ηλεκτρονικών υπολογιστών, κοινής χρήσης με το γειτνιαζόν Τμήμα Λογοθεραπείας, το οποίο είναι εξοπλισμένο με 24 ηλεκτρονικούς υπολογιστές και εξυπηρετεί τις διδακτικές ανάγκες μαθημάτων που αφορούν στην απόκτηση ψηφιακών δεξιοτήτων.

Όλοι οι εργαστηριακοί χώροι χρησιμοποιούνται τόσο για την εκπαίδευση προπτυχιακών φοιτητών/τριών όσο και για την εκπόνηση ερευνητικών Πτυχιακών Εργασιών από τους φοιτητές/τριες.

Το Τμήμα διαθέτει έμπειρο και εξειδικευμένο διοικητικό προσωπικό (ήτοι 2 άτομα στη Γραμματεία), το οποίο διαθέτει τίτλους σπουδών ανώτατης εκπαίδευσης σε αντικείμενα συναφή των καθηκόντων τους. Το διοικητικό προσωπικό **ενδεικτικά** υποστηρίζει τις συνεδριάσεις της Συνέλευσης του Τμήματος, τις διαδικασίες εκλογής, μονιμοποίησης ή εξέλιξης μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, τις διαδικασίες πρόσληψης λοιπού διδακτικού προσωπικού μόνιμου ή εξωτερικών συνεργατών (Εντεταλμένοι Διδάσκοντες, Ακαδημαϊκοί Υπότροφοι κλπ), την οργάνωση και διαχείριση φοιτητικών θεμάτων του Α' και Γ' Κύκλου Σπουδών, οικονομικά θέματα και υλοποίησης προμηθειών, την υποστήριξη της ιστοσελίδας του Τμήματος καθώς και δράσεων προβολής και εξωστρέφειας του Τμήματος (ενημερωτικές εκδηλώσεις, επιστημονικές ημερίδες κ.α.). Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου υλοποιεί μέσω του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης επιμορφωτικά προγράμματα για τους διοικητικούς υπαλλήλους.

3. Ανάλυση SWOT (Strengths Weaknesses Opportunities Threats)

Σκοπός της ανάλυσης SWOT είναι η αποτύπωση των δυνατών και αδύνατων σημείων του Τμήματος, καθώς και του εξωτερικού περιβάλλοντος, με στόχο να προσδιοριστούν τα μέτρα που χρειάζεται να ληφθούν για την βελτιστοποίηση της λειτουργίας του.

Πλεονεκτήματα (Strengths)	Αδυναμίες (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • μοναδικό Τμήμα σε δύο περιφέρειες που θεραπεύει τα αντικείμενα της Διατροφής και της Διαιτολογίας • σύγχρονο ΠΠΣ • πρακτική άσκηση που εκθέτει τους/τις φοιτητές/τριες σε εμπειρίες κλινικών και μη χώρων (νοσηλευτικά ιδρύματα, σχολεία, αθλητικούς συλλόγους, γηροκομεία, διαιτολογικά γραφεία). • υψηλή βαθμολογία αξιολόγησης των τελειόφοιτων από τους φορείς Πρακτικής Άσκησης 	<ul style="list-style-type: none"> • αναλογία διδασκομένων/διδασκόντων • αυξημένο διδακτικό και διοικητικό έργο για τα μέλη ΔΕΠ • έλλειψη υποδομών για τη λειτουργία των εργαστηρίων που απαιτούνται για τη διδασκαλία ορισμένων μαθημάτων (όπως Οργανική Χημεία, Γενική και Ανόργανη Χημεία, Χημεία Τροφίμων, Βιοχημεία, Βιολογία, Γενική Μικροβιολογία, Μικροβιολογία Τροφίμων) 	<ul style="list-style-type: none"> • σύνδεση της ερευνητικής δραστηριότητας του Τμήματος με την τοπική κοινωνία και συμβολή στην ανάπτυξη της τοπικής και περιφερειακής οικονομίας • δημιουργία μόνιμης Επιτροπής Εξωστρέφειας και Διεθνοποίησης για την αύξηση της εξωστρέφειας του Τμήματος μέσω ανάπτυξης συνεργασιών με Πανεπιστήμια και φορείς του εσωτερικού και εξωτερικού 	<ul style="list-style-type: none"> • καθυστέρηση στη στελέχωση του Τμήματος από νέα μέλη ΔΕΠ. • σημαντική μείωση των κονδυλίων της κρατικής χρηματοδότησης με ανασταλτικά αποτελέσματα στην προσπάθεια δημιουργίας υποδομών διδασκαλίας και έρευνας • υψηλός ανταγωνισμός στην ερευνητική δραστηριότητα τόσο σε Ευρωπαϊκό όσο και σε Εθνικό επίπεδο • οικονομική κρίση ικανή να αποθαρρύνει υποψήφιους/ες να σπουδάσουν σε άλλη πόλη

Πλεονεκτήματα (Strengths)	Αδυναμίες (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • ισχυρή απορρόφηση των αποφοίτων από Μεταπτυχιακά Προγράμματα Σπουδών συναφών τμημάτων σε μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα • άμεση επαγγελματική αποκατάσταση των αποφοίτων (ιδιαίτερως των αριστούχων) ακόμη και πριν τη λήψη του πτυχίου τους • το μοναδικό Τμήμα Διατροφής και Διαιτολογίας μετά το Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο που γειτνιάζει γεωγραφικά με μεγάλα μητροπολιτικά κέντρα όπως η Αθήνα και η Πάτρα 	<ul style="list-style-type: none"> • ανάγκη για νέες μεγαλύτερες αίθουσες διδασκαλίας λόγω της συνεχούς αυξανόμενης εισροής φοιτητών/τριών • ελλιπής επάρκεια χώρων για τη λειτουργία του εργαστηρίου υπολογιστών • μικρή προσέλευση φοιτητών/τριών σε κάποια θεωρητικά μαθήματα 	<ul style="list-style-type: none"> • σύσταση μόνιμης Επιτροπής Ερευνητικού Σχεδιασμού για την χάραξη Ερευνητικής Στρατηγικής στο Τμήμα και την αξιοποίηση ευκαιριών χρηματοδότησης για την έρευνα • δημιουργία Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών για την αύξηση της εξωστρέφειας και ισχυροποίηση του Τμήματος στην ανώτατη εκπαίδευση που θα θεραπεύει τα επιστημονικά πεδία : "Κλινική Διατροφή" και "Αθλητική Διατροφή" 	<ul style="list-style-type: none"> • αναγκαιότητα ενίσχυσης της γραμματειακής υποστήριξης του Τμήματος με την αύξηση εισροής φοιτητών/τριών

Πλεονεκτήματα (Strengths)	Αδυναμίες (Weaknesses)	Ευκαιρίες (Opportunities)	Απειλές (Threats)
		<ul style="list-style-type: none">• καταγραφόμενο ενδιαφέρον για ενίσχυση του Τμήματος από ιδιώτες δωρητές και χορηγούς• οικονομική και τουριστική ανάπτυξη της Μεσσηνίας (νέες θέσεις απασχόλησης στον αγροδιατροφικό και ιατρικό τουρισμό)• φοιτητές με υποτροφίες μπορούν να αξιοποιηθούν σε ερευνητικά προγράμματα	

4. Παρουσίαση στοχοθεσίας Τμήματος

Οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας και οι δράσεις τους αρθρώνονται σε τέσσερις διαστάσεις :

A) Εκπαιδευτικό Έργο

B) Ερευνητικό Έργο

Γ) Εξωστρέφεια (σύνδεση με την κοινωνία) και

Δ) Διεθνοποίηση

A. Εκπαίδευση

Η εκπαίδευση νέων επιστημόνων στο χώρο της Διατροφής και της Διαιτολογίας αποτελεί πρωταρχική αποστολή του Τμήματος Επιστήμης Διατροφής και Διαιτολογίας. Στο πλαίσιο του στρατηγικού προγραμματισμού διαμορφώνονται οι στρατηγικοί στόχοι του Τμήματος αναφορικά με την ποιότητα εκπαίδευσης. Η συνεχής αναβάθμιση του εκπαιδευτικού έργου πραγματοποιείται μέσα από επιμέρους στόχους και δράσεις, όπως αναλύονται στη συνέχεια :

Στόχος	Δράση	Ενδεικτικοί Δείκτες Παρακολούθησης
A1. Εξορθολογισμός και αναπροσαρμογή του ΠΠΣ	<ul style="list-style-type: none">• Εκσυγχρονισμός των περιγραμμάτων μαθημάτων βάσει των μαθησιακών αποτελεσμάτων και σύμφωνα με τις επιταγές του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού «Πλαισίου Προσόντων»	Δ4.17 Ετήσιο ποσοστό νεοεισαχθέντων φοιτητών ως προς τις προτεινόμενες θέσεις από το Τμήμα
	<ul style="list-style-type: none">• Επικαιροποίηση του ΠΠΣ ετησίως	Δ4.18 Ετήσιο ποσοστό νεοεισαχθέντων φοιτητών ως προς τους εγγεγραμμένους
	<ul style="list-style-type: none">• Ενίσχυση καινοτόμων διδασκαλίας	χρήσης μεθόδων Δ4.20 Δείκτης προτίμησης ΠΠΣ

- Υιοθέτηση διαμορφωτικών μεθόδων αξιολόγησης των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια του εξαμήνου
Άλλο : μέσος όρος βαθμολογίας αποφοίτησης
- Αξιοποίηση των υποψηφίων διδακτόρων και ακαδημαϊκών υποτρόφων στην υποβοήθηση του εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου
Άλλο : δείκτης επαγγελματικής απορρόφησης
- Βελτίωση της συμμετοχής των φοιτητών στη διαδικασία αξιολόγησης και αξιοποίηση των ερωτηματολογίων για τη βελτίωση του εκπαιδευτικού έργου.

A2. Προώθηση ενεργού συμμετοχής των φοιτητών στο ΠΠΣ, εντατικοποίηση σπουδών και μείωση διαρροών

- Ενίσχυση του ρόλου του Συμβούλου – Καθηγητή. Ενεργή παρακολούθηση της ακαδημαϊκής προόδου των φοιτητών και παρότρυνση για συνέχιση και ολοκλήρωση των σπουδών τους.
Δ4.21 : Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης έως ν έτη
Δ4.51 : Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης από ν έως ν+1 έτη
- Διερεύνηση και καταγραφή των λόγων καθυστέρησης των σπουδών. Συμβολή στην επίλυση των όποιων πιθανών προβλημάτων αντιμετωπίζουν
Δ4.22 : Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης από ν+1 έως ν+2 έτη
Δ4.23 : Ετήσιο ποσοστό φοιτητών διάρκειας φοίτησης πάνω από ν+2 έτη
- Ενίσχυση των φροντιστηριακών διαλέξεων για ενίσχυση των επιδόσεων.

<p>A3. Σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα μέσω της ενθάρρυνσης της εξοικείωσης των φοιτητών με τις ερευνητικές διαδικασίες.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Έμφαση στην παρακολούθηση ειδικών μαθημάτων ήδη ενταγμένων στο πρόγραμμα σπουδών (ήτοι, Μεθοδολογία Διατροφικής Έρευνας, Βιοστατιστική) • Χρήση μελετών περίπτωσης και παραδειγμάτων κατά τη διάρκεια των διαλέξεων • Εκπόνηση επιμέρους ατομικών εργασιών σε σειρά προπτυχιακών μαθημάτων με έμφαση στην αναζήτηση βιβλιογραφίας και του ερευνητικού κενού • Συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε ομαδικές εργασίες που περιλαμβάνουν τόσο τη συλλογή δεδομένων σε επίπεδο πρωτογενούς ή δευτερογενούς έρευνας, όσο και την ανάλυση δεδομένων 	<p>Δ4.08 : Ποσοστό μαθημάτων επιστημονικής περιοχής</p> <p>Δ4.10 : Ποσοστό μαθημάτων Ανάπτυξης Δεξιοτήτων</p> <p>Δ4.11 : Ποσοστό μαθημάτων με φροντιστήριο</p> <p>Δ4.12 : Ποσοστό εργαστηριακών μαθημάτων</p> <p>Δ4.13: Ποσοστό κλινικών μαθημάτων</p>
<p>A4: Ενίσχυση της αριστείας</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Παροχή κινήτρων αριστείας μέσα από απονομή τιμητικών ή/και χρηματικών βραβείων 	<p>Δ1.104-21: Ποσοστό φοιτητών με υποτροφίες-βραβεία</p>

Β. Έρευνα

Οι επιμέρους στόχοι και δράσεις για τη διενέργεια επιστημονικής έρευνας υψηλού επιπέδου από τα μέλη του Τμήματος (μέλη ΔΕΠ, ερευνητικό προσωπικό και φοιτητές) αναλύονται στη συνέχεια :

Στόχος	Δράση	Ενδεικτικοί Δείκτες Παρακολούθησης
B1. Αύξηση της χρηματοδότησης από ερευνητικά προγράμματα (ευρωπαϊκά και εθνικά)	<ul style="list-style-type: none">• Ανάπτυξη ερευνητικών υποδομών	Δ3.56-212 : Ετήσιο ποσοστό χρηματοδοτήσεων έργων Τμήματος από Εθνικούς Φορείς (δημόσιους και ιδιωτικούς)
	<ul style="list-style-type: none">• Αναζήτηση πηγών χρηματοδότησης της έρευνας μέσω συνεργασιών με Τμήματα ή Πανεπιστήμια που έχουν εμπειρία σε ερευνητικά προγράμματα	Δ3.58-212 : Αναλογία συνολικής χρηματοδότησης ενεργών έργων Τμήματος ανά μέλος ΔΕΠ
	<ul style="list-style-type: none">• Σύσταση μόνιμης Επιτροπής Ερευνητικού Σχεδιασμού για τη διαμόρφωση και υλοποίηση μακροχρόνιας ερευνητικής πολιτικής και αναζήτηση πόρων	Δ3.59-212 : Αναλογία χρηματοδότησης ενεργών Ευρωπαϊκών έργων ανά μέλος ΔΕΠ
	<ul style="list-style-type: none">• Οργάνωση ανοικτών σεμιναρίων διάχυσης των ερευνητικών αποτελεσμάτων των έργων που συμμετέχει το Τμήμα	Δ3.15: Ετήσιο πλήθος εξωτερικών συνεργατών-ερευνητών ανά ερευνητικό πρόγραμμα

B2. Αύξηση στον ετήσιο αριθμό δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ, συνολικά σε όλες τις προβλεπόμενες από το ΟΠΕΣΠ κατηγορίες	<ul style="list-style-type: none"> • Ενίσχυση των δημοσιεύσεων σε διεθνή έγκριτα επιστημονικά περιοδικά με δείκτη δυσκολίας. 	<p>Δ3.36 : Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβολή στο κόστος εμπλουτισμού της βιβλιοθήκης των μελών ΔΕΠ του Τμήματος με σύγχρονα επιστημονικά εγχειρίδια και περιοδικά. 	<p>Δ3.61-212: Μέσο συνολικό πλήθος εργασιών σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές (στο έτος αναφοράς) ανά μέλος ΔΕΠ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη βάσεων δεδομένων και αλγορίθμων που θα αφορούν στην ετήσια αποτίμηση ερευνητικών προγραμμάτων, επιστημονικών εργασιών, συνεδρίων και άλλων ερευνητικών δραστηριοτήτων 	<p>Δ3.39: Μέσο συνολικό πλήθος ανακοινώσεων σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές ανά μέλος ΔΕΠ</p> <p>Δ3.62-212: Μέσο συνολικό πλήθος ετεροαναφορών Scopus ανά μέλος ΔΕΠ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Επιδότηση της συμμετοχής των μελών ΔΕΠ και ερευνητών (πχ. υποψήφιων διδασκτόρων, μεταδιδασκτόρων) σε επιστημονικά συνέδρια. 	<p>Δ3.42: Μέσο συνολικό πλήθος βιβλίων ανά μέλος ΔΕΠ</p>

Γ. Εξωστρέφεια – Σύνδεση με την κοινωνία

Η στενή και σταθερή διασύνδεση με την τοπική οικονομία και κοινωνία αποτελεί διαχρονικό στρατηγικό στόχο του Τμήματος. Οι ειδικοί στόχοι και οι επιμέρους δράσεις, για την επίτευξη αυτού του στρατηγικού στόχου, είναι οι εξής :

Στόχος	Δράση	Ενδεικτικοί Δείκτες Παρακολούθησης
Γ1. Σύνδεση των ερευνητικών δραστηριοτήτων και αποτελεσμάτων με την τοπική κοινωνία	<ul style="list-style-type: none">• Εντοπισμός σημαντικών πεδίων έρευνας που συμβάλλουν στην κάλυψη αναγκών της τοπικής επιχειρηματικότητας και οικονομίας• Ενίσχυση των συνεργασιών με τοπικούς φορείς με στόχο την υποβολή κοινών ερευνητικών προτάσεων	Άλλο : Πλήθος σχετικών με την τοπική οικονομία/κοινωνία ενεργών προγραμμάτων/έτος
Γ2. Προβολή του Τμήματος στην τοπική κοινωνία	<ul style="list-style-type: none">• Προβολή δράσεων του Τμήματος μέσα από την πλήρως ενημερωμένη ιστοσελίδα του Τμήματος και μέσα από δελτία τύπου στα τοπικά μέσα ενημέρωσης.• Διοργάνωση εκδηλώσεων και υλοποίηση κοινών δράσεων με φορείς της Πελοποννήσου σε τοπικό επίπεδο που φέρουν το Τμήμα σε επαφή με την τοπική κοινωνία και επιχειρηματικότητα• Διοργάνωση συνεδρίων, ημερίδων	Δ3.44 Μέσο συνολικό πλήθος συνεδρίων Τμήματος ανά μέλος ΔΕΠ.

<p>Γ3. Ενίσχυση της στενότερης διασύνδεσης με την τοπική αγορά εργασίας μέσω αύξησης του ποσοστού των φοιτητών του Τμήματος που συμμετέχουν στις δράσεις της Πρακτικής Άσκησης στην πόλη της Καλαμάτας.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Αύξηση των θέσεων της πρακτικής άσκησης μέσα από τα Πρωτόκολλα Συνεργασίας με τοπικούς φορείς 	<p>Δ4.15 συμμετοχής πρακτική άσκηση</p>	<p>Ποσοστό στην</p>
--	---	---	-------------------------

Δ. Διεθνοποίηση

Στόχος του ΤΕΔΔ είναι η ενεργοποίηση των μελών ΔΕΠ για συμμετοχή τους στο εθνικό και ευρωπαϊκό ακαδημαϊκό περιβάλλον, καθώς και η κινητοποίηση των φοιτητών του για συμμετοχή σε προγράμματα κινητικότητας. Σημαντικό παράγοντα διεθνοποίησης θα αποτελέσει και η κινητικότητα του διοικητικού προσωπικού για επιμόρφωση και ανταλλαγή καλών πρακτικών διοίκησης.

Στόχος	Δράση	Ενδεικτικοί Δείκτες Παρακολούθησης
Δ1. Αύξηση του αριθμού εισερχόμενων και εξερχόμενων φοιτητών μέσω Erasmus+ και άλλων προγραμμάτων ανταλλαγής, τόσο για σπουδές όσο και για πρακτική άσκηση στο εξωτερικό (placement).	<ul style="list-style-type: none">• Ανάπτυξη κορμού μαθημάτων στην αγγλική γλώσσα• Ενίσχυση της συνεργασίας με πανεπιστήμια του εξωτερικού• Οργάνωση ενημερωτικών δράσεων (ημερίδες/εκδηλώσεις) προς τους φοιτητές	<p>Δ4.30 : Ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων φοιτητών με ERASMUS επί των εγγεγραμμένων φοιτητών</p> <p>Δ4.35 : Ετήσιο ποσοστό εισερχόμενων φοιτητών ERASMUS ως προς το σύνολο των ενεργών φοιτητών</p>
Δ2. Αύξηση της διεθνούς κινητικότητας διδακτικού προσωπικού μέσω Erasmus+ και άλλων προγραμμάτων ανταλλαγής που συμμετέχει το Τμήμα.	<ul style="list-style-type: none">• Οργάνωση ενημερωτικών δράσεων προς το διδακτικό προσωπικό• Αξιοποίηση συνεργασιών των μελών ΔΕΠ του Τμήματος με ακαδημαϊκούς στο εξωτερικό για την ανάπτυξη νέων διμερών σχέσεων.	<p>Δ3.18: Ετήσιο ποσοστό εξερχόμενων μελών ΔΕΠ με Erasmus</p> <p>Δ3.19 : Ετήσιο πλήθος εισερχόμενων Διδασκόντων εξωτερικού με Erasmus ανά μέλος ΔΕΠ.</p>